

Nwanyị Kenean

Ìgwè mmadụ ahụ nwara itụ Jizos nkume n'ihì okwu ya ọ bughị n'ihì ọrụ ebube ndị ọ rụrụ

Nwanyị Kenean

“Egosiri m gi ọtutụ ọrụ ọma si n'aka Nna m; olee nke i na-atụ m nkume n'ime ọrụ ndị a? Ndi-Ju zara, si Ya, Ayi atughi Gi nkume n'ihì ezi omume ọ bula, kama n'ihì nkwulu; n'ihì na, ibu mmadụ, i ghọrọ Chineke onwe gi ”(Jọn 10:32 -33).

“Mgbe Jizos hapuru ebe ahụ, ọ gara n'akuku nke Taya na Saidon. Ma, le, nwanyị Kenean, nke rapuru ebe-ya nile, tie nkpu, si, Onye-nwe-ayi, Nwa Devid, merem ebere, na nwayim nwere ajọ mọ ọjọ. Ma ọ zaghi okwu ọ bula. Ndi n disciplessu uzọ-Ya we biakute Ya, riọ Ya, si Ya, goodbyeuria, Onye n shotiye ayi aka. Ọ za, si, Eziterem ma- ọbughi nani aturu furu efu nke ulo Israel. Ọ we bia kpọ isi ala nye Ya, si, Onye-nwe-ayi, yerem aka! Ma ọ zara, si: Ọ dighi nma inara nri umu tupuru umu-aturu. Ọ we si, E, Onye-nwe-ayi: ma nkita n eatri kwa ufodu nime irighiri nke si na table ndi-nwe-ha da. Jisus we za, si ya, Nwanyị, okwukwe-gi di uku! Ka emere gi ka ichoro. Site n'oge awa ahụ nwa ya nwanyị wee di mma ”(Mt 15: 21 -28).

Onye kwere ekwe ala ọzọ

Mgbe Jizos katachara ndi Farisii anya maka iche na ijere Chineke ozi na igbaso odinala mmadụ (Mak 7: 24-30), Jizos na ndi na-eso ọzọ ya gara ala Taya na Saidon.

Onye nkwsa ozioma Lucas mere ka o doo anya na, na ala ozo, Jisos batara n'ulo ma choro ka ha mata na ya no, obu ezie na

odigh nzoputa. Otu nwanyị Gris, Syro-Finishia nke ọbara, nke nwere nwa nwanyị nwere mmụọ na-adighi ọcha, mgbe ọ nuru banyere Jizos, malitere iriọ ya ka ọ chụpụ mmụọ na-enye ya nsogbu nwa ya nwanyị.

“Maka nwanyi, nwa ya nwanyi nwere mmu o joro nuru, nke nuru ihe banyere ya, gara wee daa n’ukwu ya” (Mk 7:25).

Onye nkwusa ozioma Matthew kowara na nwanyị ahụ hapuru agbata ahụ wee malite ikwa akwá na-asị:

– Onye-nwe-ayi, Nwa Devid, merem amara, na ada m adawo mmụọ ọjọọ nke ukwu! Ma, n’agbanyeghi aririọ ahụ, ọ di ka Jizos anughị olu ya.

Nwanyị Kenean ahụ kwuputara eziokwu puru iche n’adighi ka otutu ndi ozo nuru banyere Jizos:

– ‘Dinwenu, Nwa Devid, mere m ebere ...’.

Nwanyi a etibeghi mkpu maka onye anwansi, onye dibia, onye ogwu, onye oru ebube, dibia na ndi ozo, kama o tiri mkpu maka Nwa Devid. Ebe umu Israel juru aju ma Kraist bu Okpara Devid, Okpara Chineke, nwanyi Kenean tiri nkpu nke juputara n’ezi okwu: – ‘Onye nweayi, Nwa nke David...’, bu ihe adighi nma ma e jiri ya tunyere igwe aturu.

“Ibobo we nwua igwè madu ahu nile n’aru, ha we si, Onye a, Ọ`bughi Nwa Devid? (Mt 12:23).

Abasi ama onwọnō ke Nwēd Abasi ete ke Messiah edidi eyen David, ndien ndito Israel ẹma ẹdori enyin ke edidi esie. Chineke ekwewo nkwa na nkpuru Devid, dika anu aru si di, gakwuoro Chineke ulo ma me ka ala eze Israel guzosie ike kari ala eze nile (2 Sam 7:13, 16). Ma otu amuma ahu mere ka amata na nkpuru ahu gabu Okpara Chineke, nihi na Chineke n’onwe ya gabu Nna ya, na nkpuru ahu gabu Okpara ya.

“Aga m abụ nna ya, ya onwe ya ga-abụ nwa m; ọ buru kwa na abia m imehie, aga m ewere nkpa-n’aka umu mmadu leta ya, na

otiti nile nke ụmụ mmadụ ”(2 Sam 7:14).

Kpa ye oro enye akamanade ke ufok David, koro Mary okoto ubon David, mme scribe ye mme Pharisee ikenyimeke Messiah. Thekwan biako ne se yebefi ofie Bible adesua ahoro ase wo nsrahwe a edi kan no mu, na yeasusuw nea Bible no ka fa Kristofo a wcasra won no ho no ho “Onye rigoro n’elu igwe gbadata? Closednye mechiri ifufe na okpo gi? Tiednye kegidere mmiri na uwe? Onye guzobere nsotu niile nke uwa? Kedu aha gi? Gini kwa bu aha nwa gi ma o buru na i maara ya? ” (Ilu 30: 3).

Jesus okobup mbume emi: “Olee otu ha siri kwue na Kraist bu nwa Devid?” (Lk 20: 41), ndi na-ebo ya ebubo enweghi ike iza ihe kpatara Devid ji kpo nwa ya nwoke n’uzo amuma, ma o buru na o bu maka umuaka isopuru nne na nna na o bughu nne na nna nye umuaka (Lk 20: 44), agbanyeghi, ihe nwanyi ala ozo ahụ nuru banyere Kraist zuru ezu iyi kwubi na Kraist bu Okpara Chineke onye Devid kporo Onyenwe ya.

Ugbu a, o bu ezie na nwanyi ahụ bu onye mba ozo, nwanyi ahụ nuru banyere Kraist, ihe omuma ahụ ruru ya dugara ya ikwubi na Kraist bu Mezaia ahụ e kwere na nkwa, Mkpuru Devid “Le, ubochi nābia, (o bu ihe si n’onu Jehova puta), mb Ie M’g raiseme ka Ihe-opupú nke ezi omume biliere Devid; ma ebe-eze, o gabu eze, n actme kwa ihe, we me ihe ekpere n’ikpe na ezi omume n’ala nka ”(Jer 23: 5).

N’ihi mkpu nwanyi ahụ, ndi na-eso uzo ya nwere nsogbu, wee riu Kraist ka o hapu ya. Nke ahụ bu mgbe Jizos zara ndi na-eso uzo ya, si: O bu naani aturu furu efu nke ulo Israel zitere m.

N’agbanyeghi na o no n’ala ozo, Jizos mesiri ihe ozi ya ike “O biara n’onwe ya, ma ndi nke ya anabataghi ya” (Jon 1:11); “Aturu ndi furu efu abwo ndi m, ndi ozuzu aturu ha emewo ka ha mehie uzo, ha chighariwo ha n’ugwu; site n’ugwu rue ugwu ka ha n theyjehari, ha chefuru ebe izu ike ha ”(Jer 50: 6).

Dika umu Israel chefuru ‘ebe izu ike ha’, Chineke zitere Okpara ha, onye nwanyi muru, ka o kwuo ha:

“Bịakwutenụ m, unu niile ndị ike gwurụ na ndị a na-emegbu emegbu, m ga-emekwa ka unu zuru ike” (Mt 11: 28);

“Banyere Okpara ya, onye amurụ site n’agburụ Devid site n’anụ arụ” (Rom 1: 3).

Mgbe ọ kpọrọ ndị obodo ya, si: – Bịakwutenụ m, unu niile ndị ike gwurụ na ndị a na-emegbu emegbu, Jizos mere ka a mata onwe ya dị ka onye na-emezu ihe ahụ e buru n’amụma site n’ọnụ Jeremaya.

Theda adi pefee sɛ na Mesia a wɔahye ne ho bɔ no bebam, na na Kanaanfo a wɔtraa ase ansa na Yesu reba no nso ka ho.

– Onyenwe anyị, nyere m aka!

Onye nkwusa ozioma Matthew mere ka o doo anya na ebe nwanyi a juoro Kristi maka enyemaka, ya na-efe Ya. N’ihi na o tiri nkpu:

– Onyenweanyi, nyere m aka! Nwanyi ahụ rịrọrọ ka o fee Okpara Devid.

Mgbe nwanyi a nuru banyere Jisos, nwanyi kwenyere na ya bu Okpara Devid ma, n’otu aka ahu, kwere na Kraist bu Okpara Chineke, n’ihi na o fere ya ofufe na-arịọ maka enyemaka. Onye nkwusa ozioma ahụ na-eme ka o doo anya na omume iriọ Kraist ka o nye ya onyinye nke itohapụ nwa ya nwanyi na ajọ ihe ọjọọ ahụ, ihe na-agaghị ekwe omume maka umụ nwoke, bu ofufe.

Ofufe nwanyi ahụ enweghị mmetụta, dị ka Jizos kwuru: – Ọ dighi mma iwere achicha umụaka tūbara umụ nkita. Kristofo a wɔasra wɔn a wɔda so wɔ asase so no wɔ anidaso sɛ wɔne Kristo bedi ade wɔ soro.

Ihe ndekọ nke onye nkwusa ozioma Mark na-enye nkowa putara nkebi okwu Kraist: “Ka umuaka buru uzo ju ya afo; n’ihi na ọ gaghị adi mfe iwere nri umụaka tūbara umụ nkita ”(Mak 7:27). Jesus ama ọsonō etin̄ete ke utom imọ ama enyene ebuana ye ufok Israel, ndien ndika nkese enye etie nte owo emi ọbode ndito

esie udia ọnọ nditọ ebua.

Nzaghachi nke nwanyị Kenean ahụ dị ịtụnanya, ebe ọ na-emeghi ihe masiri ya ma e jiri ya tonyere nkita, wee zaa: – Ee, onyenwe anyi, ma umu nkita na-erikwa iberibe nri si na tebul ndi nwe ha dapu. O kwenyesiri ike na ihe Jizos gwara ya, na-ekwusi ike na ọ choghi nri maka umu ya, kama ọ na-achọ obere iberibe nke umu nkita.

Nye nwanyị ahụ, obere irighiri ihe si na tebul Nwa Devid zuru iji dozie nsogbu ya. O gosiputara na ya ebughi n'uche inara achicha n'aka umuaka nwere ikike isonye na tebul ahụ, mana obere iberibe ahụ nke si na tebul Nwa Devid puta.

Nke ahụ bu mgbe Jizos zara ya, si: O nwanyị, okwukwe gi di ukwu! Ka emere gi ka ichoro. Site na oge hour ahu nwanyị nwanyị di nma.

Ọ di mkpa iburu n'obi na a gara nwanyị Kenean ahụ maka na ọ kwenyere na Kraist bu onye ozi nke Chineke, Nwa Devid, Onyenwe anyi, ọ bughikwa n'ihhi onodu Jizos nke nne na-enweghi olileanya kpaliri. Ọ bughị obi nkoropu nke nna ma ọ bu nne na-eme ka Chineke gbatara mmadu oso enyemaka, n'ihhi Kraist, mgbe ọ na-agu Akwukwo Nso site n'onu Aizaja onye amuma, onye kwuru "Mmụọ nke Onyenwe anyi dikwasiri m...", o kwuru, si: "Taa ka e mezuru ihe ae dere n'akwukwo nso na nti gi" (Luk 4:21), ma mee ka o doo anya na ọ bu ntukwasị obi na Chineke na-eme ka aka Chineke, n'ihhi na e nwere otutu ndi inyom di ha nwuru a na-apughi iguta onu. Otú ọ di, ndi no ná mkpa na Jeruselem, e zigara Eliahlaija n'ulo otu nwanyị di ya nwuru nke ala ozo. N'ihhi gini? N'ihhi na onye ahụ bi n'obodo Sarepta de Sidom ghotara na Elaija bu onye amuma, na-agbanyeghi mkpa ya, nke metutara oke ida mba, o gosiputara ntukwasị obi ya n'ebe Chineke no site n'irubere okwu onye amuma ahụ isi (Luk 4:25-26).

Akaebe nke Akwukwo Nso

Otu o di, otutu ndi sooro Kraist nwere mkpa ndi yiri nke nwanyi Kenan ahụ, ka nne ahụ puru iche n'igwe ahụ n'ihi ighota eziokwu abuo di mkpa:

1. na Kraist bu Nwa Devid, na;
2. Okpara Chineke, Onye-nwe.

N'agbanyeghi na ezigara Kraist aturu furu efu nke ulo Israel, na-ekwuwa ozioma ma ruo otutu oru ebube, umu Israel lere Jizos Kraist anya dika onye amuma ozo. "Somefodu, Jon Onye Na-eme Baptizim; ndi ozo, aslaja; na ndi ozo, Jeremaya, ma o bu otu n'ime ndi amuma "(Mt 16: 14).

Dika umu Jakob amataghi Jisos dika onye ozi nke Chineke, nwa nke mmadu, Kraist gwara ndi neso uzo ya okwu: - 'Ma gi, onye ka i na-asị na m bu?'. Nke ahụ bu mgbe Pita onyeoziri mere nkwaputa di ebube (kweta) na Kraist bu Okpara nke Chineke di ndu.

Ebe ndi Juu enweghi ike ihu na Kraist bu Mezaia ahụ e kwere na nkwa, n'agbanyeghi na ha ji Akwukwo Nso n'aka, ezi akaebe nke Chineke banyere Okpara Ya, Jizos gwara ndi na-eso uzo ya ka ha ghara ikwaputa eziokwu a nye onye o bu.

"Mgbe ahụ, o nyere ndi na-eso uzo ya iwu ka ha ghara igwa onye o bu na o bu Jizos bu Kraist ahụ" (Mt 16: 20).

Gini mere na Jisos achoghi ka ndi n'eso uzo ya kwuputa na Ya bu Kraist ahụ?

Nihi na Jisos choro ka ndi mmadu kwere na ya dika ihe edeworo n'akwukwo nso, nihi na obu ha gbara ama banyere Ya. Nke a bu n'ihi na Jizos mere ka o doo anya na: o nabataghi akaebe nke mmadu, ma o buru na o gbara akaebe n'onwe ya, akaebe ya agaghi abu eziokwu. "O buru na m na-agbara onwe m ama, ogbugba ama m abughi eziokwu" (Jon 5:31), na akaebe sitere na Nna (site n'Akwukwo Nso) bu eziokwu ma zuo oke.

“Enwere onye ọzọ na-agba-ama banyere m, ma a matara m na ama ọ na-agba maka m bụ eziokwu” (Jọn 5:32).

Ọ bụ ezie na anyị ghọtara na Jọn Onye Na-eme Baptizim gbara ama maka Kraịst, ma akaebe ya bụ ọgbụgba nke eziokwu ahụ “Unu zipurụ ndị ozi ka ha gakwuru Jọn, ọ gbaara eziokwu ahụ àmà” (Jọn 5:33), ya bụ, ihe niile Baptist kwuru bụ ihe metụtara Akwụkwọ Nsọ, n directlyihi na naanị okwu Chineke bụ eziokwu (Jọn 17:17).

Ugbua, Jisos achoghi ka ndi neso uzo ya gosiputa na Ya onwe ya bu Kraist nihi na o nataghi ihe akaebe sitere na mmadu (Jon 5:34) edere banyere Ọkpara Ya n’Akwụkwọ Nsọ “Unu n searchnyocha ihe edeworo n’akwukwo nso, n’ihi na unu chere na unu nwere ndu ebighi ebi n’ime ya, ha onwe ha na-agbakwa akaebe banyere m” (Jon 5:39)

Ikwere na Chineke esiteghị na ọrụ ebube, tupu ọgbụgba ama nke ndị amụma kwupụtara banyere eziokwu ahụ (Jọn 4:48). “Gwa’ ọrụ ebube ‘abughị ihe na-egosi eziokwu. Pita onyeoziri mere ka ihe ọ bụ banyere ya doo anya: “Ma okwu Jehova n remainsguzo rue mb forevere ebighi-ebi. Nka bu kwa okwu nke ozioma ahu n’etiti unu ”(1 Pt 1:25). Witnessgba ama bụ ikwu okwu Chineke, ikwu ihe Akwụkwọ Nsọ kwuru, na-ekwusara ndị mmadụ na Kraịst bụ Ọkpara Chineke.

N’oge ugbo a, ihe ọtụtụ mmadụ na-ekwukarị bụ n’ebe ndị mmadụ nọ na ọrụ ebube ndị ha rurụ, ma Akwụkwọ Nsọ mere ka o doo anya na ozi ndịoziri ahụ adabereghị na ọrụ ebube, kama ọ dabere n’okwu ahụ. Okwu mbu nke Pita kpughere ndị bi na Jerusalem na ịgba-ama nke Akwụkwọ Nsọ (Ọlndoz. 2:14 –

36). Ọbuna mgbe otu nwoke ngworo gworo n’ọnu ụzọ ụlọ nsọ, ọ baara ndị na-ege ya ntị mba ka ọ ghara iju ha anya banyere ọrụ ebube ahụ (Ọrụ 3:12), wee kọwaa ịgba ama nke Akwụkwọ Nsọ (Ọrụ 3:13 -26).

Mgbe ndị Juu tughidere Stivin na nkume, ọ dị ka Jọn Baptist, na-agba akaebe banyere eziokwu ahụ, ya bụ, ịkọwapụta ihe

akaebe nke Chineke nyere banyere Okpara ya, na-ekwuputa Akwukwo Nso nye igwe mmadu ahụ iwe (Oru 7:51 -53).

Oburu na Stivin gua ihe iriba ama di ebube, agaragh itu ya nkume, nihi na iju ndi madu bu ihe metutara okwu nke ozioma ma obughi ihe iriba ama di iche (Jon 6:60). Igwe mmadu ahụ choro itu Jizos nkume n'ih i okwu ya, o bugh i n'ih i oru ebube ndi o ru ru.

“Egosiri m gi otutu oru oma si n'aka Nna m; olee nke i natu m nkume n'ime oru ndi a? Ndi-Ju zara, si Ya, Ayi atughi Gi nkume n'ih i ezi omume o bula, kama n'ih i nkwulu; n'ih i na, ibu mmadu, i ghororo Chineke onwe gi ”(Jon 10:32 -33).

Otu tu hu ru oru ebube Kraist ru ru nye nwany i nwany i Kenean ah u, agbanyeghi, igwe mmadu ah u sooro ya ekwuputaghi na Jizos bu Nwa Devid dika o mere mgbe o nu ru banyere Okwu ebighi ebi, okwu nke Onyenwe any i nke na-adigide ruo mgbe ebighi ebi. Enyere ndi Israel ka ha ge nti ihe edere n'akwukwo nso, ma ha di nkenke banyere nwany i Kenean ah u onye, mgbe oburu ihe banyere Jisos, nye otuto ma tie nkpu maka Nwa Devid ma fee ya ofufe.

Gha di iche iche nke nwany i ah u bu na o nu ru ma kwere, ebe igwe mmadu ah u sochiri Kraist hu ru oru ebube (Mt 11: 20 -22), nyochaa akuku Akwukwo Nso (John 5: 39) wee kwubie n'uzo na-ezighi ezi na Jizos bu naani Onye Amuma. Ha ju ru Kraist nke mere na ha enweghi ndu (Jon 5:40).

Na nwayi Kenean na otutu ndi mba ozo ndi kwere, ekwuputara okwu nke Aisaia:

“Achowo m n'aka ndi na-arioghi m, achoputara m n'aka ndi na-achoghi m; Agwara m mba na-akpoghi aha m: lee m. Lee m (65: 1).

Ugbu a, anyi maara na (okwukwe na-abia site na inu ihe,) na inu site n'okwu Chineke, na ihe nwany i ah u nu ru nu ru ezuola ikwere “Oleezi otu ha ga-esi kpokuo onye ha na-ekweghi na ya?

Oleekwa otú ha ga-esi kwere n'onye ahụ ha anụbeghị banyere ya? Oleekwa otú ha ga-esi anụ ma ọ bụrụ na ọ dighị onye na-ekwusa? " (Ndi Rom 10:14). Onye ọ bụla nūrụ ma kwere bụ onye a gòziri agòzi, n'ihì na Jizòs n'onwe ya kwuru, sị:

"Jizòs sịrì ya, ' N'ihì na ì hūrụ m, Tòmòs, ì kwere; Ngòzi na-adìrì ndì na-ahughì ma kwere "(John 20:29).

Dika nwanyi Kenean ahu kwere, o huru ebube nke Chineke "Jizòs sịrì ya, 'Igwaghì m gị na ọ bụrụ na ì kwere, ì ga-ahụ ebube Chineke?' (John 11:40), n'adighì ka ndì Israel bụ ndì tūrụ anya na-ahụ elu-igwe ka ha wee kwere "Ha sịrì ya, ' Gìnìzi ihe ìrìba ama ì na-eme ka anyì wee hụ ya wee kwere na gị? Kedu ihe ì na-eme? " (Jo 6:30).

Ugbu a ebube Chineke ka ekpughere n'ihu Kraìst, ọ bughì n'orụ ebube "N'ihì na Chineke, onye kwuru na ìhè na-enwu n'òchìchìrì, na-enwu n'obi anyì, maka ihie nke omuma nke ebube Chineke, n'ihu Jisòs Kraìst "(2Co 4: 6). Ihe na-azòputa bụ nchaputa nke ihu Onyenwe anyì nke zonyere ihu ya n'ulò umu Israel "M ga-echere Jehova, Onye na-ewepu ihu Ya n'ulò Jekòb, m ga-echere ya" (Is 8: 17; Oma 80: 3).

Nwanyì Kenean ahụ gara n'ihì na ọ kwenyere, ọ bughì n'ihì na ọ dogidere Jizòs na mgbidi, ma ọ bụ n'ihì na ọ tūrụ ya n'anya na-asì: – Ọ bụrụ na ìkeghì m akaebe nke oru ebube ma obu na onye ama ama cheghariri. Nụ na mmadụ enwetala orụ ebube, ma ọ bụ guo okoloto na-ekwu na o nwetala amara, agaghì eme ka mmadụ kwuputa n'ezoghì onụ na Kraìst bụ Nwa Devid!

Ihe akaebe nke na-eweputa okwukwe na-esi n'Akwukwo Nso, n'ihì na ha bụ ihe akaebe nke Kraìst. Ikwu na a gbanwere onye na-ese ihe, ma ọ bụ na mmadụ hapurụ ogwu, ìkwa ìko, wdg, abughì iwu na akaebe a kara akara n'etiti ndì na-eso ụzò Kraìst. Onye amuma Aisaia doro anya:

"Iwu na ihe-àmà! Ọ bụrụ na ha anaghì ekwu okwu dì ka okwu a si dì, ọ bụ n thereihì na ìhè adighì n themime ha "(As 8:20).

Akaebe bu njirimara nke uka, o bughi ihe iriba ama oru ebube, n'ihi na Kraist n'onwe ya doro aka na nti na ndi amuma ugha ga-aru oru ihe iriba ama, buo amuma ma chupu ndi mmuo ojoo (Mt 7: 22). Mkpuru osisi ahụ si n'egbugbere onu puta, ya bu, ihe akaebe ahụ bu ihe di iche n'etiti onye amuma ahụ na onye amuma ugha ahụ, n'ihi na onye amuma ugha ahụ ga-abia gbanwere di ka aturu, nke mere na, site n'omume na n'odidi o gaghị ekwe omume imata ha (Mt 7:15) -16).

'Onye obula nke kwere na Mu dika ihe edeworo n'akwukwo nso si di' bu ihe Kraist guzobere ka ihè di nime madu "Onye obula nke kwere na Mu, dika ihe edeworo n'akwukwo nso nekwu, osimiri nke miri di ndu g'erite n'akpa nwa ya" (Jon 7:38), nihi na okwu nke Kraist bu Mo na ndu (Jon 6:63), nkpuru anaghi emebi ire, ma soso nkpuru di otua n'epu ndu ohuru nke n'enye ndu ebighebi (1 Pt 1:23).

Onye obula nke kwere na Kraist dika Okpara Devid, Onye-nwe-ayi, Okpara nke Chineke di ndu abughi onye obia ma obu onye ozo. O gaghị ebi n'elu irighiri irighiri nke na-esi na tebul nna ya ukwu daa, kama o ghowo nwa amaala ibe nke ndi nsọ. Buru onye so n'ezinulo nke Chineke "Ozugbo unu buzighi ndi mbiarambia ma o bu ndi biara abia, kama unu bu umu amaala gi na ndi nsọ na ezinulo nke Chineke" (Ndi Efesos 2:19).

Onye obula nke kwere na okpara Devid kwere na nkpuru ahu ekwere Abraham, ya mere onye agoziri agozi dika Abraham kwere ekwe, ma soro na nkpuru nile Chineke kwere nkwa site naka ndi amuma ya, nihi na ihe nile ndi amuma dere, ha dere banyere Okpara (Jon 5:46 -47; Hib 1: 1-2).

Onye o bu la kwere nwere ike ime ihe niile na Chineke, dika o na-agu:

"Ndi bu okwukwe wee merie alaeze di iche iche, mee ezi omume, mezuo nkwa, mechie onu odum, gbanyuo ike oku, gbanahu ihu mma agha, na adighi ike ha nwetago ike, luo ogu na agha, tinye ndi agha nke ndi biara abia. Mu nwanyi

natará ndí ha nwurú anwú site na mbilite n'ónwú; ụfọdụ n'ime ha tara ahụhụ, na-anabataghị nnapụta ha, ịjị nweta mbilite n'ónwú ka mma; Ma ndí ọzọ nwetara ịkwa emo na ihe otiti, ọbụnakwa agbụ na ụlọ mkpọrọ. A tūrú ha okwute, nyawa ha, jiri mma agha gbuo ha; Ha jere ịje dika atūrú na akpụkpọ ewu, na-enweghị enyemaka, ndí e wedara n'ala na ndí e megburu emegbu (nke ụwa ekwesighi), na-agaghari n'ọzara, na ugwu, na site n'olulu na n'ogba ụwa. Ihe ndia nile, ebe ha nwere nkwenye site n'okwukwe, ha eruteghi nkwa ahu, ebe Chineke nenyé ha ihe ka nma banyere ha, ka aghara ime ka ha zue oke ma asi na ayi adigh "(Hib. 11:33 -40)